

Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського
Академія мистецтва ім. С.С. Прокоф'єва
Кафедра музичного мистецтва

	<u>СИЛАБУС КУРСУ</u>
	«Спеціальний інструмент (баян/акордеон)»
	Освітній ступінь: бакалавр
	Галузь знань: 02 Культура і мистецтво
	Спеціальність: 025 Музичне мистецтво
	Освітньо-професійна програма: Музичне мистецтво
	Кількість кредитів: 37
	Рік підготовки, семестр: I, II, III, IV курси (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 семестри)
	Компонент освітньої програми: обов'язкова
	Дні занять: згідно розкладу
Мова викладання: державна	
Інформація про викладача	
Прізвище, ім'я, по-батькові	Нефедов Сергій Юрійович
Контакти	0989941169, e-mail: nefedovsergiy@tnu.edu.ua
Робоче місце:	Академія мистецтва ім. С. Прокоф'єва
Кафедра	кафедра музичного мистецтва
Посада	Завідувач кафедри музичного мистецтва, Доцент
Презентація викладача	
<p>Нефедов Сергій Юрійович - Завідувач кафедри музичного мистецтва ННІ Академія мистецтв імені С.С.Прокоф'єва Таврійського національного університету імені В.І.Вернадського, кандидат мистецтвознавства.</p> <p>Член Творчої спілки Асоціація діячів естрадного мистецтва України та Агенства охорони прав виконавців.</p> <p>Засновник та керівник композиторської майстерні та студії саунд-дизайну New-Age-Production. Започаткував, очолив та став артистом (контрабас) Київського квартету народних інструментів "Лабіринт". колектив зіграв велику кількість концертів в Україні та за її межами, став володарем Гран-Прі та лауреатом Всеукраїнських і Міжнародних конкурсів (серед яких: Golden Trophy 2007 (New-York), Peremysl Folk music day 2008 (Poland), Perety mobile 2009 (Дрогобич).</p> <p>Квартет є постійним гостем в ефірах Національного радіо України.</p> <p>Спродюсував та записав 2 альбоми квартету «Лабіринт».</p> <p>У концертній практиці активно використовуються сучасні підходи до сценічного музикування, артистичної комунікації зі слухачем, енергетичної взаємодії. Це дозволяє перетворювати кожний концерт в неповторне та ексклюзивне шоу.</p> <p>Член журі та організаційного комітету фестивалів ТС «Асоціація діячів естрадного мистецтва України»</p> <p>Член журі I Міжнародного конкурсу пам'яті М.Давидова (2021 рік)</p> <p>2018 р. Захистив дисертацію на тему «Баянно-ансамблеве мистецтво України ХХ - поч. ХХІ ст.: теорія, історія, практика».</p> <p>Статті у наукових виданнях, затверджених МОН України як фахові за напрямом «мистецтвознавство»</p> <p>1. Нефедов С. Ю. Діалог як культурологічний фактор розвитку виконавської школи. Музичне мистецтво і культура: Науковий вісник: зб. наук. праць / [М-во культури України; Одес. нац. муз. академія ім. А. В. Нежданової]. Одеса: ОНМА, 2012. Вип. 15. С. 155–163.</p>	

2. Нефедов С. Ю. Культурологічний аспект виконавської майстерності (на прикладі баянного виконавства). Музичне мистецтво: збірник наукових статей. Донецьк–Львів: Юго-Восток, 2012. Вип. 12. С. 223–230.
 3. Нефедов С. Ю. Феномен духовності в контексті музично-виконавського мистецтва: до проблеми визначення. Вісник Державної академії керівних кадрів культури і мистецтв: наук. журнал. Київ: ДАКККиМ, 2013. № 1. С. 199–203.
 4. Нефедов С. Ю. Жанрово-стильовий спектр баянно-ансамблевої літератури в Україні // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв: наук. журнал. Київ: НАКККиМ, 2013. № 4. С. 196–201.
 5. Нефедов С. Ю. Пріоритетність народно-інструментального ансамблевого виконавства // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв: наук. журнал. Київ: НАКККиМ, 2014. № 3. С. 219–224.
- Статті у наукових іноземних виданнях
6. Нефедов С. Ю. К вопросу о периодизации развития баянно-ансамблевого исполнительства в Украине [Электронный ресурс]. Музыкальный журнал «Израиль XXI». № 42 (ноябрь 2013). Режим доступа к журналу: http://www.21israel-music.com/Bayan_ensemble.htm.

Презентація курсу

Силабус навчальної дисципліни «Спеціальний інструмент баян/акордеон» складено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра «Інструментальне виконавство» та навчального плану. Силабус визначає обсяг знань здобувачів вищої освіти відповідно до вимог освітньо-професійної програми, алгоритму вивчення дисципліни «Спеціальний інструмент баян/акордеон», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання результатів навчання.

Опис курсу

Метою вивчення навчальної дисципліни «Спеціальний інструмент баян/акордеон» є підготовка конкурентно-спроможних висококваліфікованих фахівців, які володіють художньою музичною виконавською майстерністю, необхідною для самостійної професійної діяльності в галузі сольного, ансамблевого та оркестрового виконавства, музичної педагогіки.

Підготовка молодих фахівців, які здатні до активної виконавської, педагогічної, просвітницької та наукової діяльності, мають сучасні погляди на явища мистецтва, ґрунтовні професійні знання та високий рівень фахової кваліфікації. У спеціальних класах відбувається основне формування особистостей молодих музикантів, і від того, наскільки різнобічно, послідовно та збалансовано відбувається процес навчання та виховання, залежить широта і глибина їх кваліфікації, що забезпечує ефективність подальшої праці в будь-якій сфері музичного та культурного життя.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми підготовки бакалаври повинні знати:

- особливості та специфіку інструмента, основні закономірності виконавської техніки, механізм використання звукових можливостей інструмента, особливості використання засобів музичної виразності на різних етапах розвитку світової й національної музичної культури;
- сучасні досягнення в галузі виконавського мистецтва, музичної педагогіки та творчості;
- виконавський репертуар та спеціальну літературу;
- принципи збирання, систематизації, узагальнення та використання інформації;
- принципи редагування та рецензування нових текстів;
- основи загальнотеоретичних дисциплін, що дозволяють вирішувати завдання творчого, навчально-просвітницького, науково-дослідницького та методичного характеру;
- стильові особливості виконання музичних творів що відповідають певному історико-культурному контексту епохи, стилю, жанру;
- акустичні особливості звукоутворення на інструменті;
- принципи організації ігрового апарату;

уміти:

- розуміти зміст, форму та стиль музичного твору, відтворювати його художню концепцію;
- володіти засобами виконавської виразності та технічною майстерністю;
- орієнтуватися в різноманітних музичних стилях і жанрах;
- вивчати і розвивати кращі традиції виконавських шкіл;
- поєднувати виконавську майстерність із виконавським осмисленням твору;
- редагувати та рецензувати тексти;
- застосовувати основи теорії та методології інтерпретації музичних творів;
- провадити методику роботи над музичним твором;
- втілювати стильові особливості виконання музичних творів що відповідають певному історико-культурному контексту епохи, стилю, жанру;
- самостійно ознайомитися та оволодіти будь-яким твором та виконувати його напам'ять;
- осягнути задум композитора, сформувавши власну виконавську концепцію;
- використовувати різноманітні засоби виконавської виразності, що відповідають композиторському стилю, художньому змісту твору, особливостям інтонування;
- обирати належні технічні прийоми виконання, що відповідають різноманітним видам інструментальної фактури, знати раціональну художньо-виправдану аплікатуру;
- сформувати й обґрунтувати план виконавської інтерпретації;
- грамотно скласти програму виступу, виконувати твір для широкої аудиторії;
- правильно проаналізувати свій виступ, дати йому об'єктивну оцінку;

Загальні та спеціальні компетентності, що формуються у процесі вивчення дисципліни

ПК: Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в теорії, історії музики, у педагогіці, виконавстві та характеризується невизначеністю умов і вимог.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 7. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 12. Здатність працювати автономно.

ЗК 13. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК 15. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ФК 1. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.

ФК 2. Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.

ФК 3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.

ФК 4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.

ФК 6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.

ФК 7. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.

ФК 9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.

ФК 11. Здатність оперувати професійною термінологією.

ФК 12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.

ФК 18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

Програмні результати навчання

ПРН 1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.

ПРН 3. Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності

ПРН 4. Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.

ПРН 5. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.

ПРН 12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

ПРН 17. Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.

Форми та методи навчання

Формами навчання з дисципліни «Спеціальний інструмент баян/акордеон» є індивідуальні заняття з викладачем (370 годин) та самостійна робота студента (740 годин). Основна робота викладача зі студентами проводиться безпосередньо у формі практичних (індивідуальних) занять, але для творчого осмислення ідей і положень навчального курсу «Спеціальний інструмент баян/акордеон» перед студентами ставляться завдання для самостійної роботи, що включає в себе відпрацювання програми, прослуховування та порівняльний аналіз виконавських інтерпретацій провідних сучасних виконавців, відвідання концертів, фестивалів, інтерпретаційний аналіз творів класичних та сучасних композиторів.

методи навчання:

- словесний;
- наочний;
- практичний;
- інтеграційний.

Організація навчання

Обсяг	Програма	Тема
Модуль 1		
46 годин	класичний твір;	Розкриття особистості музиканта-виконавця . Особливості виконання німецького бароко на баяні/акордеоні
	оригінальний твір;	Технічна майстерність. Робота над артистизмом
	кантиленна п'єса;	Основи міховедення баяніста/акордеоніста
Модуль 2		
46 годин	класичний твір;	Особливості виконання італійського бароко на баяні/акордеоні
	оригінальний твір;	Робота над основними засобами музичної виразності баяніста/акордеоніста

	кантиленна п'єса;	Робота над цільністю форми та абстрактним мисленням. Робота над артистизмом
Модуль 3		
46 годин	класичний твір;	Особливості виконання темпів музики епохи бароко на баяні/акордеоні
	твір українського автора;	Українська композиторська школа і її особливості в контексті баянно-акордеонного виконавства. Робота над артистизмом
	віртуозний твір.	Особливості виконання арпеджованих пасажів на баяні акордеоні
Модуль 4		
46 годин	класичний твір;	Голосоведення правої і лівої руки в поліфонічних творах
	твір українського автора;	Особливості виконання української народної мелодії. Робота над артистизмом
	віртуозний твір.	Фактурна віртуозність. Розкриття особистості музиканта-виконавця
Модуль 5		
46 годин	романтичний твір	Особливості виконання музики епохи романтизму на баяні/акордеоні. Робота над артистизмом
	твір сучасного автора	Плеяда європейських сучасних композиторів для баяна та акордеона
	кантиленна п'єса	Штрихи у виконанні кантилени
Модуль 6		
48 годин	романтичний твір	Східно-європейська романтична музика
	твір сучасного автора	Плеяда українських сучасних композиторів для баяна та акордеона
	кантиленна п'єса	Голосоведення у кантиленних творах. Робота над артистизмом
Модуль 7		
46 годин	класичний, або романтичний твір	Мистецтво підбору репертуару
	твір сучасного українського автора	Особливості виконання джазової музики на баяні/акордеоні
	віртуозний твір	Віртуозність як один із інструментів розкриття музичного образу. Робота над артистизмом
Модель 8		
46 годин	класичний, або романтичний твір	Виконання музики віденських класиків на баяні/акордеоні
	твір сучасного українського автора	Синкопи у виконанні сучасної музики.
	віртуозний твір	Робота над артистизмом. Розкриття особистості музиканта-виконавця
Політика курсу		
Відвідування є важливим компонентом курсу з огляду на складність дисципліни.		

Запізнення на заняття є не припустимими. У випадку наявності довідки від лікаря призначається відпрацювання занять в інший час за індивідуальною програмою.

Переоцінка завдань можлива упродовж тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри упродовж тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи студента повідомить його про своє рішення.

Перескладання роботи студентів можлива упродовж тижня після отримання оцінки на основі заяви у письмовій формі.

Мобільні пристрої на заняття використовуються лише з дозволу викладача.

Поведінка в аудиторії. Під час аудиторних занять студентам дозволяється за потреби виходити з аудиторії, брати з собою та використовувати безалкогольні напої.

Система оцінювання

Шкала оцінювання: національна та ECTS.

Кількість балів Національна шкала ECTS шкала

90–100 Відмінно A

80–89 Добре B

75–79 Добре C

66–74 Задовільно D

60–65 Задовільно E

30–59 Незадовільно FX

0–29 Незадовільно F

Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

90–100–A– відмінно. Високий художній рівень виконання:

- яскраве, осмислене виконання;

- бездоганне виконання тексту з використанням необхідного арсеналу виразних засобів;

- високий рівень володіння виконавською технікою та звукоутворення.

80–89–B– добре. Відповідність високому художньо-виконавському рівню, музичному трактуванню, але є невеликі неточності щодо темпу, ритму, характеру.

75–79–C– добре. Достатньо високий художній рівень виконання, проте з деякими помилками тексту, ритму, неточностями у відтворенні характеру твору.

- невизначений характер інтонації та ритмічної гри.

66–74–D– задовільно. Посередній технічний рівень підготовки:

- недостатньо різноманітний штриховий арсенал;

- проблеми з виконавським апаратом;

- неможливість відтворення композиторського задуму.

60–65–E– задовільно. Певні проблеми з виконавським апаратом, які не дозволяють донести до слухача художній задум твору. Значні текстові помилки, наявність виконавського браку.

30–59–FX– незадовільно (з можливістю повторного складання).

Неможливість виконання жодного музичного твору напам'ять без зупинок та повторних спроб:

- значні текстові та метроритмічні помилки;

- маловиразна динаміка без елементів фразування та інтонування;

- відсутність прояву особистісного розуміння творів здобувачем освіти у процесі виконання.

0–29–F– незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням)

дисципліни). Здобувач виконує твори недостатньої складності з великою кількістю помилок, демонструє слабку інструментальну підготовку. Виконання беззмістовне та емоційно безбарвне. Таким чином, професійні якості здобувача не відповідають вимогам ЗВО

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися здобувачам освіти з особливими освітніми потребами.

Неформальна освіта

У межах вивчення навчальної дисципліни передбачається участь здобувачів освіти у міжнародних та вітчизняних наукових конференціях, мистецьких конкурсах та фестивалях, майстер-класах, відвідання культурно-мистецьких заходів тощо.

Політика дисципліни

Робота в курсі відповідає вимогам «Положення Таврійського національного університету імені В.І.Вернадського про академічну доброчесність» та «Кодексу академічної доброчесності Таврійського національного університету імені В.І.Вернадського»

Рекомендовані джерела

1. Гайдено А. Народні інструменти у творчості митців харківської композиторської школи // Актуальні проблеми музичного і театрального мистецтва... : матеріали конф. Харків :ХДІМ, 2001. Вип. 3. С.49–55.
2. Давидов М.А. Теоретичні основи формування виконавської майстерності баяніста (акордеоніста): підручник для вищих та середніх муз. навч. закладів. Київ: Музична Україна, 2004. 290 с.
3. Дяченко Ю. Естрадно-джазовий напрям баянноакордеонного мистецтва ХХ – початку ХХІ століття : композиторські та виконавські виміри : автореф. дис...канд. мист-ва. 17.00.03. Харків, 2017. 19 с.
4. Єргієв І. Артистичний універсум музикантаінструменталіста кінця ХХ – початку ХХІ століття : автореф. дис. ...доктор мистецтвознавства. Київ : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2016. 37 с
5. Москаленко В. Музичний твір як текст // Київське музикознавство. Київ : 2001. Вип. 7. С. 3–10.
6. Петрик В. Категорія інструменталізму в музичній творчості (на прикладі домрового мистецтва) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.03 Музичне мистецтво. Одеса, 2009. 16 с.
7. Сташевський А. Я. Баянне мистецтво в Україні: тенденції розвитку оригінальної музики та індивідуальне втілення жанрово-стильового аспекту у творчості Володимира Рунчака : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.03. Київ, 2004.
8. Сташевський А. Я. Нариси з історії української музики для баяну : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів мистецтв і освіти. Луганськ : Поліграфресурс, 2006.
9. Стельмашенко А. Костянтин Мясков. Київ : Музична Україна, 1981.
10. Столична кафедра народних інструментів як методологічний центр жанру : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції до 100-річчя Київської консерваторії

(НМАУ) ім. П. І. Чайковського/ред.-упоряд. М. А. Давидов. Київ : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2012.

11. Сторінки історії львівської національної музичної академії ім. М. В. Лисенка : науково-популярне видання/упор. В. Камінський. Львів : Сполох, 2009.

12. Сумарокова В. Г. Виконавська традиція як частина художньої інтерпретації музичного твору. Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського. 1999. Вип. 3.